

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Bevarandeplan för Natura 2000-område

Stenbrohult

- Områdeskod
SE0310704

- Bevarandeplanen
reviderad/fastställd
2016-12-12
2005-12-13

- Beteckning
0600-40-0704

Bakgrund

Natura 2000 är ett nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut Natura 2000-områden. Genom utpekandet åtar sig länderna att naturmiljöerna och arterna i varje område långsiktigt ska bevaras. Natura 2000-nätverket är viktigt i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I de båda direktiven listas särskilt värdefulla naturmiljöer och arter.

Bevarandeplan

Bevarandeplanen beskriver området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturmiljöer och arter som ska vara i gynnsamt bevarandetilstånd. Även vad som kan påverka Natura 2000-området negativt, behov av bevarandeåtgärder, t ex skydd eller skötsel, liksom uppföljning beskrivs också. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken. Bevarandeplanen fastställs av Länsstyrelsen och kan revideras när ny kunskap tillkommer eller om omständigheterna i eller utanför området ändras.

Lagstiftning

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kapitlet 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Tillstånd krävs inte för de åtgärder som behövs för skötseln av naturmiljöerna i området. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument utan ett underlag för prövningar av eventuella åtgärder i Natura 2000-området.

Kontakt

Vid frågor om Natura 2000 kontakta Länsstyrelsen:

- Telefon växel: 010-22 36 000
- E-post: jonkoping@lansstyrelsen.se

Bevarandeplan för Natura 2000-området

SE0310704 Stenbrohult

Kommun: Gislaved

Områdets totala areal: 3,4 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-12-12

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2005-12-13

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut M2010/4648/Nm

Naturtyper och arter som ska bevaras i området:

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6230 - Stagg-gräsmarker

6270 - Silikatgräsmarker

6410 - Fuktängar

Bevarandesyfte

Syftet med Natura 2000 är att säkerställa den långsiktiga överlevnaden för Europas mest värdefulla och hotade naturtyper och arter. I varje enskilt Natura 2000-område är syftet att prioriterade naturtyper och arter bevaras så att området på bästa sätt bidrar till gynnsam bevarandestatus på biogeografisk nivå.

:

I Natura 2000-området Stenbrohult är de prioriterade bevarandevärdena de hävdade betesmarkerna med dess artrika ängsflora.

Motivering: Området har mycket höga värden knutna till de öppna betesmarkerna (silikatgräsmark, stagg-gräsmark, fuktängar). Silikatgräsmark och stagg-gräsmark är prioriterade naturtyper inom EU och hotade markslag även inom landet. Hävdade fuktängar är betydelsefulla för den biologiska mångfalden inom flera artgrupper, t.ex. vildbin, kärlväxter och fåglar. I naturtypen finns även den hävdgynnade och rödlistade arten granspira.

Prioriterade åtgärder: Årlig beteshävd. Vid behov röjning av sly/igenväxningsvegetation.

Beskrivning av området

Byn Stenbrohult ligger på västsidan av en höjdsträckning, strax öster om Anderstorps store mosse. I väster, mellan Älgeå och byns åkermarker, ligger en öppen betesmark som är välhävdad och artrik. Större delen utgörs av stenig mark och på ett ställe går en hållmark i dagen. I söder finns ett fuktigt område med flera starrarter.

Betesmarken är både välhävdad och artrik. Floran består av hävdgynnade arter som stagg, hirsstarr, jungfrulin, prästkrage, slåttergubbe, svinrot, ängsvädd och klockljung. På flera ställen växer även granspira i mycket stort antal. Trädskiktet är glest med enstaka björkar och enar.

Området med fuktiga hävdade mader utmed Älgeån har tidigare varit betydligt större. Naturvärdena i området skulle förstärkas betydligt om ytterligare partier av maderna, som idag inte hävdas utan håller på att växa igen, kunde restaureras och åter börja hävdas med bete eller slåtter.

Vad kan påverka negativt

Det största hotet mot området är utebliven eller otillräcklig skötsel. Minskad eller upphörd hävd leder på sikt till igenväxning med buskar och träd samt utarmning av den hävdgynnade florans och faunan.

Generella hot som riskerar att försämra mångfalden av arter och strukturer i området kan t.ex. vara:

- Försämring eller förlust av grässvål t.ex. på grund av vildsvinsböck.
- Gödslings- och förurningseffekter från nedfall av luftburna föroreningar
- Vattenburna föroreningar
- Avverkning av äldre träd eller buskar med höga naturvärden
- Igenväxning kring äldre träd eller buskar av ljuskrävande arter, främst ek. Även äldre hamlade träd kan vara känsliga för beskuggning/konkurrens.
- Spridning av växtnäringssämnen eller bekämpningsmedel. Även tillskottsutfodring eller sambete med gödslade betesmarker eller vall på åkermark kan indirekt innebära tillförsel av näringsämnen.
- Användning av avmaskningsmedel som är negativt för den dynglevande skalbaggsfaunan.
- Markexploatering eller annan markanvändningsförändring i objektet eller i angränsande område, t.ex. skogsplantering, dikning, täktverksamhet eller samhällsbyggande i olika former.
- Inplantering/sådd av arter annat än i naturvårdssyfte.
- Körning med tunga fordon vid olämpligt väglag, eller annan verksamhet som orsakar bestående markskador.
- Anläggande av längre eller kortare upplag eller förvaring av avfall, jord, sten, grus foder etc.

Generella texter kring vad som påverkar naturtyper och arter negativt finns även i Naturvårdsverkets naturtyps- och artspecifika vägledning.

Bevarandeåtgärder

Vid behov tecknande av skötselavtal/miljöstödsavtal.

Aktuella skötselåtgärder är årligt bete och röjning av sly/igenväxningsvegetation vid behov.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål,

så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:**6230 - Stagg-gräsmarker**

Areal: 1,5 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

I områdets centrala del, i övergången mellan frisk och fuktig mark finns naturtypen stagg-gräsmark. Den karakteriseras av rikligt med stagg och dessutom av arter som granspira, knägräs, slåttergubbe, ängsvädd och hirsstarr. Marken är välbetad och träd och buskar saknas nästan helt.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Stagg-gräsmarkerna ska vara artrika, präglade av en lång hävdkontinuitet och ha en naturlig näringsstatus. Stagg ska vara en av de viktigaste arterna, men naturtypen måste också ha en hög artrikedom av andra hävdgynnade arter. Naturtypen ska hållas öppen, ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt områdets biologiska mångfald och får förekomma. Betetrycket ska vara tillräckligt för att främja en hög artrikedom av konkurrenssvaga ängs- och betesmarks växter. Typiska arter för naturtypen som t.ex. liten blåklocka, knägräs och stenmåra ska vara vanligt förekommande. Typiska insektsarter av t.ex. fjärilar och vildbin ska bibehållas eller öka i frekvens och utbredning. Förekomsten av granspira skall vara stabil eller öka. Arealen stagg-gräsmarker ska vara minst 1,5 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner, eller kan med relativt små insatser restaureras så att strukturer och funktioner återskapas. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

6270 - Silikatgräsmarker

Areal: 0,55 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

De torra-friska delarna av betesmarken hör till naturtypen silikatgräsmarker. De ligger runt en bergklack, och på flera ställen går berget i dagen. I floran märks bland annat prästkrage, stagg, gråfibbla och knägräs. Marken är mycket välbetad och bevuxen med enstaka enbuskar och björkar.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Silikatgräsmarkerna ska vara artrika, präglade av en lång hävdkontinuitet och ha en naturlig näringsstatus. Naturtypen ska hållas öppen, ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt området artmångfald och får förekomma. Betestrycket ska vara tillräckligt för att främja den biologiska mångfalden, framför allt i form av ängs- och betesmarksarter. Typiska arter för naturtypen som t.ex. jungfrulin, bockrot och prästkrage ska vara vanligt förekommande. Typiska insektsarter av t.ex. fjärilar och spillningslevande bladhorningar ska bibehållas eller öka i frekvens och utbredning. Arealen silikatgräsmarker ska vara minst 0,5 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner, eller kan med relativt små insatser restaureras så att strukturer och funktioner återskapas. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

6410 - Fuktängar

Areal: 1,4 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

De fuktiga, betade maderna hör till naturtypen fuktängar, som även täcker stort yta av området. De är bitvis sämre betade än de andra markerna, eftersom delar av de fuktiga områdena inte är lika attraktiva för betesdjuren. Träd- och buskskikt är mycket glest eller saknas, och floran karakteriseras av rikligt förekommande lågvuxna starrarter, ängsvädd, tågväxter och bitvis av vitmossor.

Mer generell information om naturtypen finns i Naturvårdsverkets naturtypsspecifika vägledning.

Bevarandemål

Fuktängarna ska ha präglats av en lång beteskontinuitet och ligga på fuktig-blöt mark med naturlig hydrologi. Naturtypen ska vara öppen, men ett mindre inslag av hävdpräglade, solbelysta träd och buskar gynnar normalt områdets biologiska mångfald och får förekomma. Hävdtrycket ska vara tillräckligt för att främja en hög artrikedom inom flera artgrupper, t.ex. fjärilar, bin, fåglar och kärlväxter. Typiska arter för naturtypen som t.ex. gökblomster, hirsstarr och sumpmåra ska vara vanligt förekommande. Förekomsten av granspira skall vara stabil eller öka. Arealen fuktäng ska vara minst 1,4 hektar.

Bevarandetillstånd

Gynnsamt bevarandetillstånd: Naturtypen är ganska välbevarad, och har i huvudsak kvar viktiga strukturer och funktioner, eller kan med relativt små insatser restaureras så att strukturer och funktioner återskapas. Förutsättningarna för att bevara naturtypens värden på lång sikt är goda.

Dokumentation

Länsstyrelsen i Jönköpings län 1988, Ängs- och hagmarker i Gislaveds kommun, länsstyrelsens meddelande 1988:4

Uppgifter från ängs- och betesinventeringen, databas Jordbruksverket

Uppgifter från länsstyrelsens hotartsregister

Ekonomisk karta från 1950 talet

Modernt ortofoto

Bilagor

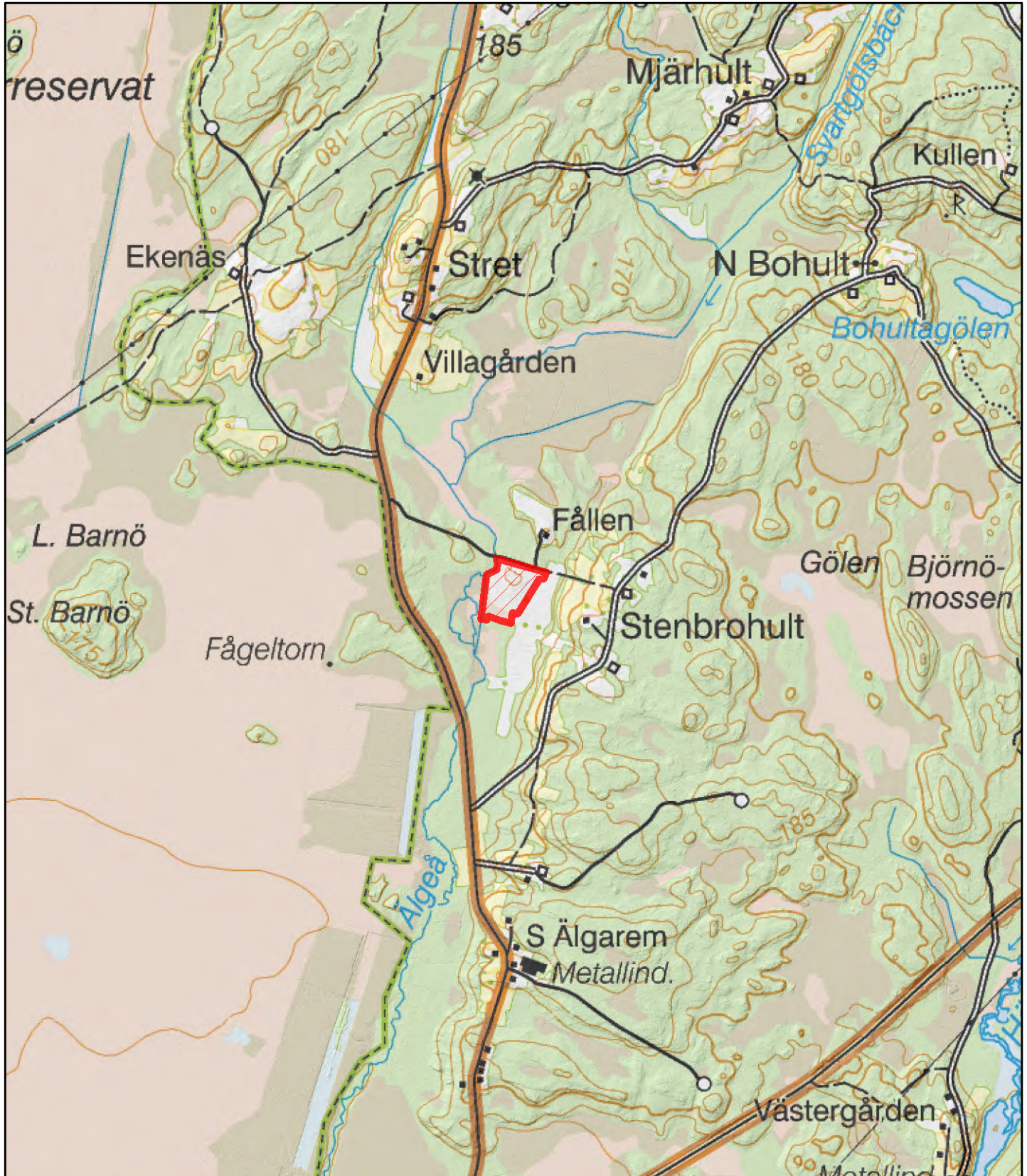
Kartbilaga (översiktskarta och naturtypskarta).

Natura 2000-område

Stenbrohult

(SE0310704)

Bilaga
översiktskarta

1:20 000

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

Natura 2000-område

Stenbrohult

Natura 2000-område

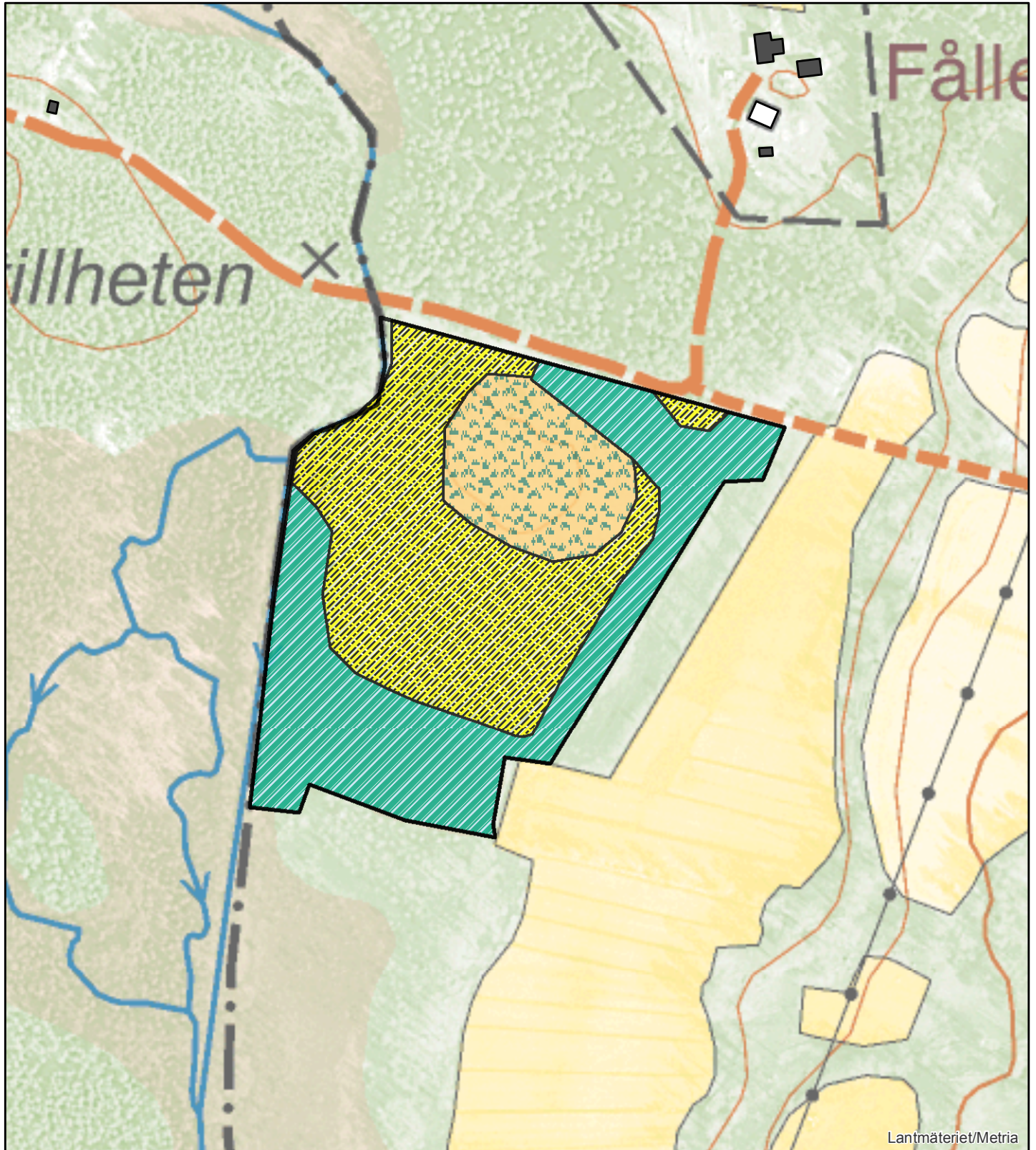
Stenbrohult

(SE0310704)

Bilaga
naturtypskarta

Länsstyrelsen
i Jönköpings län

Lantmäteriet/Metria

© Lantmäteriet Geodatasamverkan
© Länsstyrelsen Jönköping

0 25 50 75Meter

Naturtyper

- Stagg-gräsmarker (6230)
- Silikatgräsmarker (6270)
- Fuktängar (6410)

